

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ("Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä")

Virallinen lehti nro L 178 , 17/07/2000 s. 0001 - 0016

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ("Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä")

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan, 55 artiklan ja 95 artiklan, ottavat huomioon komission ehdotuksen(1), ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon(2), noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä(3), sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin tavoitteena on taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen takaamiseksi luoda yhä läheisemmät suhteet Euroopan valtioiden ja kansojen välille. Perustamissopimuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Tietoyhteiskunnan palvelujen kehittäminen alueella, jolla ei ole sisäisiä rajoja, on tärkeää Euroopan kansoja erottavien esteiden poistamiseksi.

(2) Sähköisen kaupankäynnin kehitys tietoyhteiskunnassa tarjoaa merkittäviä työllistämismahdollisuuksia yhteisössä erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osalta. Se edistää eurooppalaisten yritysten kasvua sekä investointeja innovaatiotoimintaan ja myös parantaa Euroopan elinkeinoelämän kilpailukykyä, jos Internet-yhteydet ovat kaikkien saatavilla.

(3) Yhteisön lainsäädäntö ja yhteisön oikeusjärjestyksen ominaispiirteet ovat merkittävä voimavara, jonka avulla Euroopan kansalaiset ja toimijat voivat täysimittaisesti hyödyntää sähköisen kaupankäynnin tarjoamia mahdollisuuksia valtioiden rajojen aiheuttamatta esteitä. Tällä direktiivillä pyritään siksi varmistamaan yhteisön oikeudellisen yhdentymisen korkea taso, jotta tietoyhteiskunnan palveluille voitaisiin tehokkaasti luoda sellainen toiminta-alue, jolla ei ole sisäisiä rajoja.

(4) On tärkeää varmistaa, että sähköisessä kaupankäynnissä voidaan täysimittaisesti hyötyä sisämarkkinoista, ja tämän vuoksi yhteisön on saavutettava sama yhdentymisen korkea taso kuin televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3 päivänä lokakuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/552/ETY(4).

(5) Tietoyhteiskunnan palvelujen kehittämistä yhteisössä haittaavat tietyt sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan oikeudelliset esteet, jotka ovat omiaan tekemään sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden soveltamisen vähemmän houkuttelevaksi. Esteet johtuvat lainsäädäntöjen eroavuuksista sekä oikeudellisesta epävarmuudesta siltä osin, mitä kansallisia säännöksiä sovelletaan näihin palveluihin. Koska asianomaisten alojen lainsäädäntöjä ei ole sovitettu yhteen ja mukautettu, esteet saattavat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti olla perusteltuja. Oikeudellista epävarmuutta on sen osalta, missä määrin jäsenvaltiot voivat rajoittaa toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevia palveluja.

(6) Yhteisön päämäärät, perustamissopimuksen 43 ja 49 artikla ja yhteisön johdettu oikeus huomioon ottaen nämä esteet olisi poistettava sovittamalla yhteen tietyt kansalliset säännökset ja selventämällä tiettyjä oikeudellisia käsitteitä yhteisön tasolla siinä määrin kuin sisämarkkinoiden moitteeton toiminta sitä edellyttää. Koska tässä direktiivissä käsitellään ainoastaan tiettyjä erityiskysymyksiä, jotka aiheuttavat ongelmia sisämarkkinoilla, se on täysin perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen noudattamista koskevan vaatimuksen mukainen.

(7) Oikeusvarmuuden ja kuluttajien luottamuksen varmistamiseksi tällä direktiivillä on säädettävä selkeät ja yleiset puitteet, jotka kattavat sisämarkkinoilla käytävään sähköiseen kauppaan liittyvät tietyt oikeudelliset kysymykset.

(8) Tämän direktiivin tavoitteena on luoda oikeudelliset puitteet, joiden avulla varmistetaan tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä, eikä yhdenmukaistaa rikosoikeuden alaa sellaisenaan.

(9) Tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus voi yhteisön lainsäädännössä olla useissa tapauksissa erityinen ilmentymä yleisemmästä periaatteesta eli kaikkien jäsenvaltioiden ratifioiman ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 10 artiklan 1 kappaleessa vahvistetusta sananvapaudesta. Tästä syystä tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamista koskevissa direktiiveissä on varmistettava, että tätä toimintaa voidaan harjoittaa mainittu artikla huomioon ottaen vapaasti sekä ainoastaan mainitun artiklan 2 kappaleessa ja perustamissopimuksen 46 artiklan 1 kohdassa määrättyjä rajoituksia soveltaen. Tämän direktiivin tarkoituksena ei ole vaikuttaa sananvapautta koskeviin kansallisiin perussääntöihin ja -periaatteisiin.

(10) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä säädetyissä toimenpiteissä rajoitetaan siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Niissä tapauksissa, joissa on tarpeen toimia yhteisön tasolla, ja sen takaamiseksi, että alueella ei todellakaan ole sisäisiä rajoja sähköiselle kaupankäynnille, direktiivillä on varmistettava yleisen edun mukaisten tavoitteiden suojelun korkea taso sekä erityisesti alaikäisten ja ihmisarvon sekä kuluttajan ja kansanterveyden suojelu. Perustamissopimuksen 152 artiklan mukaisesti kansanterveyden suojelu on olennainen osa yhteisön muita politiikkoja.

(11) Tällä direktiivillä ei rajoiteta yhteisön säädöksissä vahvistettua suojelun tasoa, erityisesti kansanterveyden ja kuluttajien etujen osalta. Muun ohessa kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5 päivänä huhtikuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/13/ETY(5) ja kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20 päivänä toukokuuta 1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/7/EY(6) ovat tärkeä tekijä kuluttajan suojelemisessa sopimuksiin liittyvissä kysymyksissä. Näitä direktiivejä sovelletaan kokonaisuudessaan myös tietoyhteiskunnan palveluihin. Tähän tietoyhteiskunnan palveluihin täysimääräisesti sovellettavaan yhteisön säännöstöön kuuluvat erityisesti myös harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta 10 päivänä syyskuuta 1984 annettu neuvoston direktiivi 84/450/ETY(7), kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 22 päivänä joulukuuta 1986 annettu neuvoston direktiivi 87/102/ETY(8), sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/22/ETY(9) matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista 13 päivänä kesäkuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/314/ETY(10), kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY(11), yleisestä tuoteturvallisuudesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/59/ETY(12), ostajien suojaamisesta kiinteistöjen osa-aikaisen käyttöoikeuden ostosopimuksen tiettyihin osiin nähden 26 päivänä lokakuuta 1994 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/47/EY(13), kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista 19 päivänä toukokuuta 1998 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/27/EY(14), tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/374/ETY(15), kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista 25 päivänä toukokuuta 1999 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/44/EY(16), tuleva kuluttajille suunnattujen rahoituspalveluiden etämarkkinoinnista annettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sekä ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden mainonnasta 31 päivänä maaliskuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/28/ETY(17). Tällä direktiivillä ei saisi olla vaikutusta yhteismarkkinoiden puitteissa annettuun tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 6 päivänä heinäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/43/EY(18) eikä kansanterveyden suojelua koskevien direktiivien soveltamiseen. Tällä direktiivillä täydennetään edellä mainituissa direktiivissä ja erityisesti direktiivissä 97/7/EY vahvistettuja tietojen antamista koskevia vaatimuksia.

(12) On tarpeen jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tietyt toiminnot sen vuoksi, että palvelujen tarjoamisen vapautta ei näillä aloilla voida tässä vaiheessa taata perustamissopimuksen tai voimassa olevan johdetun oikeuden nojalla. Näiden toimintojen poissulkeminen ei rajoita sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta mahdollisesti tarpeellisten välineiden käyttöä. Verotus, erityisesti lukuisia tässä direktiivissä tarkoitettuja palveluja koskeva arvonlisävero, on jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

(13) Tämän direktiivin tavoitteena ei ole luoda verovelvoitteita koskevia sääntöjä, eikä se estä luomasta sähköisen kaupankäynnin verotuksellisia kysymyksiä koskevia yhteisön välineitä.

(14) Yksilöiden suojelua henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä säännellään yksinomaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/46/EY(19) sekä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta televiestinnän alalla 15 päivänä joulukuuta 1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/66/EY(20), joita sovelletaan täysimääräisesti tietoyhteiskunnan palveluihin.

Näillä direktiiveillä on jo luotu henkilötietoja koskevat yhteisön oikeudelliset puitteet, eikä tässä direktiivissä ole näin ollen tarpeen käsitellä tätä kysymystä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja erityisesti jäsenvaltioiden välisen henkilötietojen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi. Tämän direktiivin täytäntöönpanossa ja soveltamisessa olisi noudatettava kaikilta osin henkilötietojen suojaa koskevia periaatteita erityisesti ei-toivotun kaupallisen viestinnän ja välittäjien vastuun osalta. Tällä direktiivillä ei voida estää avointen verkkojen kuten Internetin anonyymiä käyttöä.

(15) Sähköisen viestinnän luottamuksellisuus taataan direktiivin 97/66/EY 5 artiklassa. Mainitun direktiivin perusteella jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikenlainen muu kuin lähettäjien tai vastaanottajien suorittama sähköisen viestinnän kuuntelu tai valvonta, jollei tämä ole laillisesti sallittua.

(16) Arpajaistoiminnan jättäminen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle koskee ainoastaan rahapelejä, lottoa ja veikkausta tai vedonlyöntiä, joihin liittyy rahallista arvoa omaavien panosten asettaminen. Tähän eivät sisälly markkinointiarpajaiset ja -kilpailut tai -pelit, joiden tarkoituksena on lisätä tavaroiden tai palvelujen myyntiä ja joihin liittyvien mahdollisten maksujen tarkoituksena on ainoastaan myynninedistämisen kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen hankkiminen.

(17) Tietoyhteiskunnan palvelut on yhteisön oikeudessa jo määritelty teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/34/EY(21) ja ehdolliseen pääsyyn perustuvien tai ehdollisen pääsyn sisältävien palvelujen oikeussuojasta 20 päivänä marraskuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/84/EY(22). Tähän määritelmään sisältyvät kaikki etäpalveluina tietojen käsittelemiseen (mukaan lukien digitaalinen pakkaaminen) ja säilytykseen tarkoitettujen sähköisten laitteiden avulla palvelun vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavat palvelut, joista tavallisesti maksetaan korvaus. Direktiivin 98/34/EY liitteessä V olevassa ohjeellisessa luettelossa tarkoitettavat palvelut, joihin ei liity tietojen käsittelyä ja säilytystä, eivät sisälly määritelmään.

(18) Tietoyhteiskunnan palveluihin kuuluu suuri määrä verkossa toteutettavia taloudellisia toimia. Nämä toimet voivat olla erityisesti verkossa suoritettavaa tavaroiden myyntiä. Niihin eivät kuulu esimerkiksi pelkkä tavaroiden toimittaminen eikä muutoin kuin verkossa tapahtuva palvelujen tarjoaminen. Tietoyhteiskunnan palvelut eivät rajoitu pelkästään palveluihin, joihin liittyvät verkossa tehtävät sopimukset, vaan ne koskevat, siltä osin kuin niihin liittyy taloudellista toimintaa, myös palveluja, joista niiden vastaanottaja ei maksa korvausta, kuten verkossa olevien tietojen tai kaupallisen viestinnän tarjoamista, tai tietojen etsimisen, tietoihin pääsyn ja niiden haun mahdollistavia välineitä tarjoavia palveluja. Tietoyhteiskunnan palveluihin sisältyvät myös palvelut, jotka koskevat tietojen välittämistä viestintäverkon avulla, yhteyden tarjoamista viestintäverkkoon tai palvelun vastaanottajan antamien tietojen säilyttämistä (hosting). Direktiivissä 89/552/ETY tarkoitettu televisiotoiminta sekä yleisradiotoiminta eivät ole tietoyhteiskunnan palveluja, koska niitä ei toimiteta henkilökohtaisesta pyynnöstä. Sitä vastoin tietystä paikasta toiseen toimitettavat palvelut kuten tilausvideopalvelu ja kaupallisen viestinnän välittäminen sähköpostitse ovat tietoyhteiskunnan palveluja. Tietoyhteiskunnan palvelu ei esimerkiksi ole elinkeino- tai ammattitoimintaansa kuulumattomassa tarkoituksessa toimivien luonnollisten henkilöiden sähköpostin tai vastaavan henkilökohtaisen viestintävälineen käyttö, mukaan lukien niiden käyttö tällaisten henkilöiden välisten sopimusten tekemiseen. Työntekijän ja hänen työnantajansa välinen sopimussuhde ei ole tietoyhteiskunnan palvelu. Toimet, joita ei niiden luonteen vuoksi voi suorittaa etätöinä ja sähköisten välineiden avulla, esimerkiksi sääntömääräinen yrityksen tilien tarkastus tai potilaan fyysistä tarkastusta edellyttävät lääketieteelliset neuvot, eivät ole tietoyhteiskunnan palveluja.

(19) Palvelun tarjoajan sijoittautumispaikan määrittämisessä olisi noudatettava yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan sijoittautumisen käsitteeseen kuuluu taloudellisen toiminnan tosiasiallinen harjoittaminen kiinteästä toimipaikasta määräämättömän ajan. Tämä vaatimus täyttyy myös, jos yritys perustetaan määräajaksi. Kun kyseessä on Internet-sivuston välityksellä palveluja tarjoava yritys, sijoittautumispaikka ei ole siellä, missä sivustoa tukeva teknologia sijaitsee tai missä sivusto on saatavilla, vaan paikka, jossa yritys harjoittaa taloudellista toimintaansa. Jos palvelun tarjoaja on sijoittautunut useampaan paikkaan, on tärkeää määrittää, mistä sijoittautumispaikasta palvelua tarjotaan. Jos useiden sijoittautumispaikkojen vuoksi on vaikea määrittää, mistä tiettyä palvelua tarjotaan, tämä paikka on se, jossa palvelun tarjoajan kyseiseen tiettyyn palveluun liittyvän toiminnan keskus sijaitsee.

(20) "Palvelun vastaanottajan" määritelmään sisältyvät kaikki tietoyhteiskunnan palveluiden käyttötavat, sekä tietoja tuottavien henkilöiden toiminta Internetin kaltaisissa avoimissa verkoissa että tietoja Internetistä yksityiseen tai ammatilliseen tarkoitukseen hakevien henkilöiden toiminta.

(21) Yhteensovitetun alan ulottuvuus ei estä yhteisössä tulevaisuudessa toteutettavaa tietoyhteiskunnan palveluja koskevaa yhdenmukaistamista eikä kansallisella tasolla tulevaisuudessa yhteisön oikeuden mukaisesti annettavan lainsäädännön soveltamista.

Yhteensovitettu ala kattaa ainoastaan vaatimukset, jotka liittyvät verkossa suoritettavaan toimintaan, kuten verkossa suoritettavaan tiedotukseen, mainontaan, ostoihin ja verkossa tehtäviin sopimuksiin. Se ei käsitä tavaroihin liittyviä jäsenvaltioiden lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia, kuten turvallisuusnormeja, merkintävelvoitteita tai vastuuta tavaroista, eikä jäsenvaltioiden vaatimuksia, jotka liittyvät tavarantoimituksiin tai kuljetuksiin, lääkkeiden jakeluun mukaan lukien. Yhteensovitettu ala ei koske viranomaisten etuusto-oikeutta tiettyihin tavaroihin, esimerkiksi taideteoksiin.

(22) Tietoyhteiskunnan palvelujen valvonnan olisi yleisen edun mukaisten tavoitteiden tehokkaan suojelun varmistamiseksi tapahduttava toiminnan lähteellä. Siksi on taattava, että toimivaltainen viranomaisjärjestelmä tarjoaa tätä suojelua, ei ainoastaan oman maansa kansalaisille vaan kaikille yhteisön kansalaisille. Jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen lisäämiseksi on tärkeää todeta selkeästi sen jäsenvaltion vastuu, josta palvelut ovat peräisin. Jotta voidaan varmistaa palvelujen tarjoamisen vapaus sekä oikeusvarmuus palvelun tarjoajien ja palvelun vastaanottajien kannalta, olisi näihin tietoyhteiskunnan palveluihin lisäksi sovellettava periaatteessa sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut.

(23) Tämän direktiivin tavoitteena ei ole antaa uusia kansainvälisen yksityisoikeuden alaan kuuluvia lainvalintasääntöjä eikä siinä puututa tuomioistuinten toimivaltaan. Kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaan sovellettavan lain säännökset eivät saa rajoittaa tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisen vapautta sellaisena kuin siitä säädetään tässä direktiivissä.

(24) Huolimatta säännöstä, jonka mukaan tietoyhteiskunnan palveluiden valvonnan on tapahduttava niiden lähteellä, on tämän direktiivin osalta oikeutettua, että jäsenvaltiot direktiivissä säädetyin edellytyksin toteuttavat toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tietoyhteiskunnan palveluiden vapaata liikkuvuutta.

(25) Yksityisoikeudellisia riitoja käsittelevät kansalliset tuomioistuimet, siviilituomioistuimet mukaan luettuina, voivat tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin toteuttaa toimenpiteitä, joilla poiketaan tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapaudesta.

(26) Jäsenvaltiot voivat tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin soveltaa rikosoikeutta ja rikosoikeudenkäyntiä koskevia kansallisia sääntöjään, jotta ne voivat toteuttaa kaikki tutkinta- ja muut toimenpiteet, joita tarvitaan rikosten selville saamiseksi ja niistä syytteen panemiseksi, tarvitsematta tehdä näistä toimenpiteistä ilmoitusta komissiolle.

(27) Tämä direktiivi yhdessä tulevan kuluttajille suunnattujen rahoituspalvelujen etämarkkinoinnista annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin kanssa edistää oikeudellisten puitteiden luomista rahoituspalveluiden tietoverkossa tapahtuvaa tarjoamista varten. Tämä direktiivi ei estä tulevaisuudessa tehtäviä aloitteita rahoituspalveluiden alalla erityisesti tämän alan käytäntösääntöjen yhdenmukaistamisen osalta. Tässä direktiivissä vahvistettu jäsenvaltioiden mahdollisuus rajoittaa tietyissä olosuhteissa tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisen vapautta kuluttajien suojelemiseksi koskee myös rahoituspalveluiden alalla toteutettavia ja erityisesti sijoittajien suojaan tähtäviä toimenpiteitä.

(28) Jäsenvaltioiden velvollisuus olla asettamatta tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan toiminnan aloittamisen edellytykseksi ennakkolupaa ei koske yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä 15 päivänä joulukuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY(23) soveltamisalaan kuuluvia postipalveluja, jotka koskevat tulostetun sähköpostiviestin fyysistä perille toimittamista, eikä se vaikuta vapaaehtoisin akkreditointijärjestelmiin, erityisesti niihin, joita käytetään sähköisten allekirjoitusten varmennepalvelujen tarjoamista varten.

(29) Kaupallinen viestintä on erityisen tärkeää tietoyhteiskunnan palvelujen rahoituksen ja moninaisten uusien, ilmaisten palvelujen kehittämisen kannalta. Kuluttajien etujen ja liiketoimien rehellisyyden varmistamiseksi on kaupallisessa viestinnässä alennukset, myyninedistämistarjoukset sekä -kilpailut ja -pelit mukaan lukien noudatettava tiettyjä avoimuutta koskevia vaatimuksia. Nämä vaatimukset eivät kuitenkaan rajoita direktiivin 97/7/EY soveltamista. Tällä direktiivillä ei saisi olla vaikutusta voimassa olevien kaupallista viestintää koskevien direktiivien, erityisesti direktiivin 98/43/EY soveltamiseen.

(30) Ei-toivotun kaupallisen viestinnän lähettäminen sähköpostitse voi olla kuluttajien ja tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoajien toiveiden vastaista, ja se voi haitata vuorovaikutteisten verkkojen moitteetonta toimintaa. Kysymystä vastaanottajien suostumuksesta tiettyyn ei-toivottuun kaupalliseen viestintään ei käsitellä tässä direktiivissä, vaan sitä koskevat erityisesti direktiivit 97/7/EY ja 97/66/EY. Niissä jäsenvaltioissa, joissa ei-toivottujen kaupallisten viestien lähettäminen sähköpostitse on sallittua, olisi rohkaistava ja helpotettava toimialan hankkeita, jotka koskevat tällaisen viestinnän suodattamista.

Lisäksi on avoimuuden edistämiseksi ja tällaisten hankkeiden toiminnan helpottamiseksi tarpeen, että ei-toivottu kaupallinen viestintä on joka tapauksessa selvästi tunnistettavissa. Sähköpostitse lähetetty ei-toivottu kaupallinen viestintä ei saisi aiheuttaa vastaanottajalle ylimääräisiä viestintäkuluja.

(31) Jäsenvaltioiden, jotka sallivat sen, että niiden alueelle sijoittautunut palvelujen tarjoaja ilman vastaanottajan edeltäkin antamaa lupaa lähettää sähköpostitse ei-toivottua kaupallista viestintää, on huolehdittava siitä, että palvelujen tarjoajat tekevät säännöllisesti hakuja niissä rekistereissä, joihin luonnolliset henkilöt, jotka eivät halua vastaanottaa tällaista kaupallista viestintää, voivat kirjoittautua, ja että ne toimivat näiden rekisterien edellyttämällä tavalla.

(32) On tarpeen taata yhteisön tasolla erityisesti kuluttajaa tai kansanterveyttä suojaamaan tarkoitettujen ammatillisten sääntöjen noudattaminen, jotta sellaisten rajat ylittävien palvelujen, joita säänneltyjen ammattien harjoittajat voivat tarjota Internetissä, kehittymisen esteet yhteisössä voitaisiin poistaa. Yhteisön tason käytäntönsäännöt ovat ensisijainen väline kaupalliseen viestintään sovellettavien eettisten sääntöjen määrittelemiseksi, ja niiden laatimista tai tarvittaessa mukauttamista olisi rohkaistava, tämän kuitenkin vaikuttamatta ammatillisten elinten tai yhdistysten riippumattomuuteen.

(33) Tällä direktiivillä täydennetään säänneltyjä ammatteja koskevaa yhteisön lainsäädäntöä ja kansallista lainsäädäntöä samalla kun sillä säilytetään alalla sovellettavien sääntöjen yhdenmukaisuus.

(34) Kunkin jäsenvaltion on muutettava lainsäädäntöään ja erityisesti sen sisältämiä muotovaatimuksia, jotka estävät sopimusten tekemistä sähköisessä muodossa. Tällaista muuttamista vaativan lainsäädännön tarkastelun olisi tapahduttava systemaattisesti, ja sen olisi koskettava kaikkia tarpeellisia sopimuksentekomenettelyn vaiheita ja toimia, mukaan lukien sopimuksen rekisteröinti. Muuttamisen olisi mahdollistettava sopimusten teko sähköisessä muodossa. Sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutuksia käsitellään sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puiteista 13 päivänä joulukuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/93/EY(24). Palvelun tarjoajan vastaanottoilmoitus voi tapahtua suorittamalla maksettu palvelu tietoverkossa tapahtuvana toimituksena.

(35) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen pitää voimassa tai asettaa sopimuksia koskevia yleisiä tai erityisiä oikeudellisia vaatimuksia, jotka voidaan täyttää sähköisessä muodossa, eikä erityisesti turvallista sähköistä allekirjoitusta koskevia vaatimuksia.

(36) Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa sähköisesti tehtyjen sopimusten käyttöä koskevia rajoituksia, kun kyse on sopimuksista, joiden tekeminen lain mukaan edellyttää tuomioistuimen, viranomaisten tai julkista valtaa käyttävien ammatinharjoittajien myötävaikutusta. Tämä mahdollisuus koskee myös sellaisia sopimuksia, joiden tekeminen edellyttää tuomioistuimen, viranomaisten tai julkista valtaa käyttävien ammatinharjoittajien osallistumista, jotta niillä olisi vaikutuksia kolmansiin osapuoliin nähden, samoin kuin sopimuksia, joiden tekeminen lain mukaan edellyttää notaarin tekemää varmennusta tai oikeaksi todistamista.

(37) Jäsenvaltioiden velvollisuus poistaa esteet sähköisesti tehtyjen sopimusten käytöltä koskee vain esteitä, jotka johtuvat oikeudellisista vaatimuksista, eikä käytännön esteitä, jotka johtuvat siitä, että sähköistä muotoa on tietyissä tapauksissa mahdoton käyttää.

(38) Jäsenvaltioiden velvollisuus poistaa esteet sähköisesti tehtyjen sopimusten käytöltä pannaan täytäntöön sopimuksia koskevien yhteisön oikeudessa määrättyjen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

(39) Tässä direktiivissä säädetyt tietojen toimittamiseen ja tilauksen tekemiseen liittyvät poikkeukset yksinomaan sähköpostitse tai muulla vastaavalla henkilökohtaisella viestintätavalla tehtäviä sopimuksia koskeviin säännöksiin eivät saisi johtaa siihen, että tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajat voivat kiertää näitä säännöksiä.

(40) Nykyiset ja vastaisuudessa syntyvät jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ja oikeuskäytäntöjen erot välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuun osalta estävät sisämarkkinoita toimimasta moitteettomasti, erityisesti haittaamalla rajat ylittävien palvelujen kehitystä ja vääristämällä kilpailua. Palvelun tarjoajilla on tietyissä tapauksissa velvollisuus estää tai lopettaa laiton toiminta. Tämän direktiivin olisi oltava asianmukainen perusta sellaisten nopeiden ja luotettavien menettelyjen kehittämiseksi, joiden avulla voidaan poistaa laittomat tiedot ja estää niihin pääsy. Tällaisia menettelyjä olisi kehitettävä kaikkien asianomaisten osapuolten välillä neuvoteltujen vapaaehtoisten sopimusten pohjalta ja jäsenvaltioiden olisi edistettävä niitä. Näiden menettelyjen hyväksyminen ja käyttö on kaikkien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen osallistuvien edun mukaista. Vastuuta koskevat tämän direktiivin säännökset eivät saisi estää asianomaisia osapuolia kehittämästä ja panemasta tehokkaasti täytäntöön teknisiä suoja- ja tunnistusjärjestelmiä ja digitaalitekniikan mahdollistamia teknisiä valvontavälineitä direktiivien 95/46/EY ja 97/66/EY asettamissa rajoissa.

(41) Tällä direktiivillä pyritään erilaisten etujen väliseen tasapainoon, ja sillä luodaan periaatteet, joihin toimialan sopimukset ja standardit voivat perustua.

(42) Poikkeukset tässä direktiivissä säädetystä vastuusta koskevat ainoastaan tapauksia, joissa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan toiminta rajoittuu tietoverkon teknisenä operaattorina toimimiseen ja käyttöoikeuden tarjoamiseen viestintäverkkoon, jossa kolmansien osapuolten antamia tietoja siirretään tai talletetaan väliaikaisesti siten, että tarkoituksena on pelkäämistä tietojen siirron tehostaminen. Tämä toiminta on luonteeltaan puhtaasti teknistä, automaattista ja passiivista, jolloin tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja ei tunne siirrettäviä tai tallennettavia tietoja eikä valvo niitä.

(43) Palvelun tarjoaja voi saada hyväkseen "pelkkää siirtotoimintaa" ja "välimuistiin tallentamista" koskevat poikkeukset, jos hänellä ei ole mitään osuutta siirrettyihin tietoihin. Tämä edellyttää muun muassa sitä, että hän ei muuta siirtämiään tietoja. Vaatimus ei koske teknisluonteista tietojen muuntelua, joka tapahtuu siirtovaiheessa, koska tämä ei muuta siirrettävien tietojen sisältöä.

(44) Palvelun tarjoajan, joka tarkoituksellisesti tekee yhteistyötä palvelun vastaanottajan kanssa toteuttaakseen laittomia toimia, ei voida katsoa toimivan "pelkän siirtotoiminnan" tai "välimuistiin tallentamisen" puitteissa, eikä hän siten voi omaksi hyväkseen vedota tällaista toimintaa varten vahvistettuihin vastuuta koskeviin poikkeuksiin.

(45) Välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuun rajoitukset, jotka on vahvistettu tässä direktiivissä, eivät vaikuta mahdollisuuteen määrätä erilaisia kieltoja ja veloitteita. Näitä voivat olla erityisesti tuomioistuimen tai hallintoviranomaisten antamat määräykset, joissa vaaditaan väärinkäytösten lopettamista tai niiden ehkäisemistä, mukaan lukien laittomien tietojen poistaminen tai niihin pääsyn estäminen.

(46) Voidakseen omaksi hyväkseen vedota vastuun rajoitukseen on tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan, jos palvelu käsittää tietojen tallentamisen, viipymättä saatuaan tosiasiallista tietoa laittomista toimista toimittava siihen liittyvien tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi. Tietojen poistaminen tai niihin pääsyn estäminen on toteutettava noudattamalla sananvapauden periaatetta ja tätä tarkoitusta varten vahvistettuja kansallisia menettelytapoja. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vahvistaa erityisiä vaatimuksia, jotka on viipymättä täytettävä ennen tietojen poistoa tai niiden tekemistä käyttökelvottomaksi.

(47) Jäsenvaltioita on kielletty asettamasta palvelujen tarjoajille yleistä seurantavelvoitetta. Tämä kielto ei koske erityistapauksissa asetettavia seurantavelvoitteita, eikä se myöskään vaikuta kansallisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön mukaisesti antamiin määräyksiin.

(48) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vaatia, että palvelun tarjoajat, jotka säilyttävät tarjoamiensa palvelujen vastaanottajien antamia tietoja, täyttävät tiettytyyppisten laittomien toimien selville saamista ja ehkäisemistä varten tarvittavan, kansallisessa lainsäädännössä määriteltävän huolenpitovelvoitteen, jonka noudattamista heiltä voidaan kohtuudella odottaa.

(49) Jäsenvaltiot ja komissio edistävät käytännösääntöjen laatimista. Tämä ei saa vaikuttaa tällaisten sääntöjen vapaaehtoisuuteen eikä asianomaisten tahojen mahdollisuuteen vapaasti päättää, noudattavatko ne niitä.

(50) On tärkeää, että ehdotettu direktiivi tekijänoikeuksiin ja niiden lähioikeuksiin liittyvien tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa ja tämä direktiivi tulevat voimaan lähes samanaikaisesti, jotta yhteisön tasolla saadaan selkeät säännöspuitteet välittäjien vastuusta tekijänoikeuksien ja niiden lähioikeuksien loukkaamisesta.

(51) Kunkin jäsenvaltion olisi tarvittaessa muutettava lainsäädäntöään, jos se voi haitata tuomioistuinten ulkopuolisten riitojen ratkaisumenettelyjen käyttöä sähköisin keinoin. Muutoksen tuloksena näiden menettelyjen on oltava aidosti ja tehokkaasti mahdollisia sekä oikeudellisesti että käytännön tasolla, myös maiden rajat ylittävissä tilanteissa.

(52) Sisämarkkinoiden tarjoamien vapauksien tehokas käyttö edellyttää, että henkilöille, joiden oikeuksia on loukattu, taataan tehokkaat riitojen ratkaisukeinot. Tietoyhteiskunnan palveluiden yhteydessä mahdollisesti syntyville vahingoille on tyypillistä niiden nopeus ja maantieteellinen laajuus. Tämän erityispiirteen vuoksi ja jotta varmistettaisiin tarvittavan jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten keskinäisen luottamuksen säilyminen, tässä direktiivissä kehoitetaan jäsenvaltioita varmistamaan, että käytettävissä on soveltuvia oikeussuojakeinoja. Jäsenvaltioiden olisi tutkittava, onko tarpeen tarjota mahdollisuus käyttää oikeudellisia menettelyjä soveltuvien sähköisin keinoin.

(53) Tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavassa direktiivissä 98/27/EY säädetään menettelystä, joka koskee kuluttajien yhteisten etujen suojaamista tarkoittavaan kielto- tai velvoitekanteeseen liittyviä toimia. Tällä järjestelyllä edistetään osaltaan tietoyhteiskunnan palvelujen vapaata liikkuvuutta varmistamalla korkeatasoinen kuluttajansuoja.

(54) Tässä direktiivissä säädetyt seuraamukset eivät rajoita muiden kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen seuraamusten tai oikeussuojan soveltamista. Jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta säätää tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista rikosoikeudellisista seuraamuksista.

(55) Tämä direktiivi ei vaikuta lainsäädäntöön, jota sovelletaan kuluttajasopimuksia koskeviin sopimusvelvoitteisiin. Näin ollen tästä direktiivistä ei voi olla seurauksena, että kuluttajaan ei sovellettaisi suojaa, joka hänelle annetaan hänen kotipaikkajäsenvaltionsa lainsäädännön sopimusvelvoitteita koskevissa pakottavissa säännöksissä.

(56) Tässä direktiivissä säädetyt, kuluttajien tekemiin sopimuksiin sisältyviä sopimusvelvoitteita koskevan poikkeuksen osalta olisi näitä velvoitteita tulkittava siten, että niihin kuuluvat kaikki sopimuksen sisällön kannalta olennaiset tiedot, mukaan lukien niitä kuluttajien oikeuksia koskevat tiedot, joilla on ratkaiseva vaikutus sopimuksentekopäätökseen.

(57) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että jäsenvaltio säilyttää oikeuden toteuttaa toimenpiteitä sellaista palvelujen tarjoajaa vastaan, joka on asettautunut toiseen jäsenvaltioon, mutta jonka toiminta kohdistuu joko kokonaisuudessaan tai suurimmaksi osaksi ensiksi mainitun jäsenvaltion alueelle, jos valinta toiseen jäsenvaltioon asettautumisesta on tehty sellaisen lainsäädännön kiertämiseksi, jota olisi sovellettu palvelujen tarjoajaan, mikäli se olisi asettautunut ensiksi mainitun jäsenvaltion alueelle.

(58) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava palveluihin, jotka ovat peräisin yhteisön ulkopuolisiin maihin sijoittautuneilta palvelun tarjoajilta. Sähköisen kaupankäynnin maailmanlaajuinen ulottuvuus huomioon ottaen olisi kuitenkin varmistettava yhteisön ja kansainvälisen säännösten yhtenäisyys. Tällä direktiivillä ei rajoiteta kansainvälisissä järjestöissä (muun muassa WTO, OECD, Uncitral) oikeudellisista kysymyksistä käytävien keskustelujen tuloksia.

(59) Sähköisen viestinnän maailmanlaajuisuudesta huolimatta on tarpeen sovittaa yhteen kansallisia sääntelytoimenpiteitä Euroopan unionin tasolla, jotta vältettäisiin sisämarkkinoiden pirstoutuminen ja jotta saataisiin soveltuvat eurooppalaiset säännöspuitteet. Tällä yhteensovittamisella olisi myös tuettava yhteisen ja vahvan neuvotteluaseman syntymistä kansainvälisillä foorumeilla.

(60) Jotta sähköinen kaupankäynti voisi kehittyä esteittä, oikeudellisten puitteiden on oltava selkeät ja yksinkertaiset, ennakoitavissa olevat sekä kansainvälisellä tasolla sovellettavien sääntöjen kanssa yhteensopivat, jotta ne eivät heikennä Euroopan elinkeinoelämän kilpailukykyä tai estä alan innovaatioita.

(61) Jotta markkinat niiden maailmanlaajuistumisen myötä todella toimisivat sähköisin välinein, Euroopan unionin ja tärkeimpien Euroopan ulkopuolisten alueiden on kuultava toisiaan lainsäädännön ja menettelyjen yhteensopivuuden aikaansaamiseksi.

(62) Yhteistyötä kolmansien maiden, erityisesti Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden maiden, kehitysmaiden ja Euroopan unionin muiden tärkeimpien kauppakumppanien, kanssa olisi tehostettava sähköisen kaupankäynnin alalla.

(63) Tämän direktiivin antaminen ei estä jäsenvaltioita ottamasta huomioon tietoyhteiskunnan synnyn aiheuttamia erilaisia sosiaalisia sekä yhteiskuntaan ja kulttuuriin liittyviä seurauksia. Erityisesti se ei saisi estää yhteisön lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot mahdollisesti toteuttavat sosiaalisten, kulttuuristen ja demokraattisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon jäsenvaltioiden kielellinen moninaisuus, kansalliset ja alueelliset erityispiirteet sekä kulttuuriperintö, sekä sen varmistamiseksi ja takaamiseksi, että yleisöllä on mahdollisuus käyttää mahdollisimman laajasti tietoyhteiskunnan palveluja. Tietoyhteiskunnan kehityksen on joka tapauksessa taattava, että digitaalisessa ympäristössä tarjottu eurooppalainen kulttuuriperintö on yhteisön kansalaisten saatavilla.

(64) Sähköinen viestintä tarjoaa jäsenvaltioille erinomaisen välineen julkisten palvelujen tarjoamiseen kulttuurin, koulutuksen ja kielten alalla.

(65) Neuvosto on tietoyhteiskunnan kuluttajalottuvuudesta 19 päivänä tammikuuta 1999 antamassaan päätöslauselmassa(25) korostanut, että kuluttajien suojeleminen ansaitsee erityistä huomiota tällä alalla.

Komissio tutkii, missä määrin voimassa olevat kuluttajansuojaa koskevat säännöt eivät tarjoa riittävää suojaa tietoyhteiskunnassa, sekä osoittaa tarvittaessa tämän lainsäädännön mahdolliset puutteet ja näkökohdat, joiden osalta lisätoimenpiteet voivat osoittautua tarpeellisiksi. Komission olisi lisäksi tehtävä tarvittaessa erityisiä ehdotuksia, joiden tarkoituksena on näin todettujen puutteiden poistaminen,
OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoite ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa varmistamalla tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä.
2. Tällä direktiivillä lähennetään siinä määrin, kuin se on tarpeen 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen toteuttamiseksi, tiettyjä tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavia kansallisia säännöksiä, jotka koskevat sisämarkkinoita, palvelun tarjoajien sijoittautumista, kaupallista viestintää, sähköisessä muodossa tehtäviä sopimuksia, välittäjien vastuuta, käytäntösääntöjä, tuomioistuinten ulkopuolella tapahtuvaa riitojen ratkaisemista, oikeussuojakeinoja ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä.
3. Tämä direktiivi täydentää tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavaa yhteisön lainsäädäntöä, heikentämättä kuitenkaan yhteisön säädöksillä ja niiden täytäntöönpanemiseksi annetulla kansallisella lainsäädännöllä vahvistettua suojelun tasoa erityisesti kansanterveyden ja kuluttajien suojelun osalta, sikäli kuin tämä ei rajoita tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta.
4. Tällä direktiivillä ei luoda kansainvälistä yksityisoikeutta koskevia uusia sääntöjä eikä puututa tuomioistuinten toimivaltaan.
5. Tätä direktiiviä ei sovelleta:
  - a) verotuksen alalla;
  - b) direktiivien 95/46/EY ja 97/66/EY soveltamisalaan kuuluviin tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviin kysymyksiin;
  - c) kysymyksiin, jotka liittyvät kartellilainsäädännön piiriin kuuluviin sopimuksiin tai käytänteisiin;
  - d) seuraaviin tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviin toimiin:
    - notaarien tai vastaavien ammatinharjoittajien toimet siltä osin kuin niihin sisältyy suora ja nimenomainen yhteys julkisen vallan käyttämiseen,
    - asiakkaan edustaminen ja hänen etujensa puolustaminen tuomioistuimessa,
    - arpajaistoiminta, johon liittyy rahallista arvoa omaavien panosten asettaminen esimerkiksi rahapeleissä, lotossa ja veikkauksessa tai vedonlyönnissä.
6. Tämä direktiivi ei vaikuta yhteisön tai jäsenvaltioiden tasolla toteutettaviin yhteisön oikeuden mukaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistäminen ja moniarvoisuuden puolustaminen.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) "tietoyhteiskunnan palveluilla" direktiivin 98/34/EY, muutettuna direktiivillä 98/48/EY, 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja palveluja;
- b) "palvelun tarjoajalla" luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tietoyhteiskunnan palvelun;
- c) "sijoittautuneella palvelun tarjoajalla" palvelun tarjoajaa, joka tosiasiallisesti harjoittaa taloudellista toimintaa pysyvässä sijoittautumispaikassa määräämättömän ajan; palvelun tarjoamiseen käytettävien teknisten välineiden ja tekniikoiden olemassaoloa ja käyttöä ei sinällään pidetä tarjoajan sijoittautumisena;

d) "palvelun vastaanottajalla" luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää tietoyhteiskunnan palveluja ammatillisiin tai muihin tarkoituksiin erityisesti etsiäkseen tietoa tai saattaakseen sen saataville;

e) "kuluttajalla" luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;

f) "kaupallisella viestinnällä" kaikkia viestinnän muotoja, joiden tarkoituksena on kaupallista, teollista tai käsiteollista toimintaa tai säänneltyä ammattia harjoittavan yrityksen, organisaation tai henkilön tavaroiden, palvelujen tai imagon edistäminen välittömästi tai välillisesti. Kaupallista viestintää eivät sellaisenaan ole:

- yhteystiedot, jotka mahdollistavat suoran yhteyden kyseisen yrityksen, organisaation tai henkilön toimintaan, erityisesti "domain"-nimi tai sähköpostiosoite,

- viestintä, joka liittyy kyseisen yrityksen, organisaation tai henkilön imagoon tai niiden tarjoamiin tavaroihin tai palveluihin ja joka on laadittu niistä riippumattomasti, erityisesti jos tämä on tehty ilman taloudellista vastiketta;

g) "säännellyllä ammatilla" vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetun neuvoston direktiivin 89/48/ETY(26) 1 artiklan d kohdassa tai direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/51/ETY(27) 1 artiklan f kohdassa tarkoitettua ammattia;

h) "yhteensovitetulla alalla" jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä asetettuja, tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajiin tai tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavia vaatimuksia riippumatta siitä, ovatko vaatimukset yleisluonteisia vai erityisesti tähän tarkoitukseen suunnattuja.

i) Yhteensovitettu ala kattaa vaatimukset, joita palvelujen tarjoajan on noudatettava:

- aloittaessaan tietoyhteiskunnan palvelun tarjoamisen, kuten pätevyyttä, lupaa tai ilmoituksen tekoa koskevat vaatimukset,

- jatkaessaan toimintaa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajana, kuten palvelun tarjoajan käyttäytymistä koskevat taikka palvelun laatuun tai sisältöön liittyvät vaatimukset, joihin kuuluvat myös mainontaa ja sopimuksia koskevat vaatimukset, tai palvelun tarjoajan vastuuta koskevat vaatimukset.

ii) Yhteensovitettu ala ei kata seuraavia vaatimuksia:

- tavaroihin sinänsä sovellettavat vaatimukset,

- tavarantoimituksiin sovellettavat vaatimukset,

- muulla tavalla kuin sähköisesti tarjottuihin palveluihin sovellettavat vaatimukset.

3 artikla

Sisämarkkinat

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen alueelle sijoittautuneen palvelun tarjoajan tarjoamien tietoyhteiskunnan palvelujen osalta noudatetaan kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavia, yhteensovitettuun alaan kuuluvia kysymyksiä koskevia kansallisia säännöksiä.

2. Jäsenvaltiot eivät voi yhteensovitettuun alaan liittyvien syiden vuoksi rajoittaa toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta liitteessä tarkoitettuihin aloihin.

4. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä, joilla poiketaan 2 kohdan säännöksistä tietyn tietoyhteiskunnan palvelun osalta, jos:

a) toimenpiteet

i) ovat tarpeellisia jollakin seuraavalla perusteella:

- yleinen järjestys, erityisesti rikosten ehkäisy, tutkinta, selville saaminen ja syytteenpano mukaan lukien alaikäisten suojelu ja erityisesti rotuun, sukupuoleen, uskontoon tai kansallisuuteen perustuvaan vihaan yllyttämisen torjunta ja yksittäisiin ihmisiin kohdistuvat ihmisarvon loukkaukset,

- kansanterveyden suojelu,

- yleinen turvallisuus, mukaan lukien kansallisen turvallisuuden ja puolustuksen turvaaminen,

- kuluttajansuoja, mukaan lukien sijoittajien suoja;

ii) kohdistuvat tiettyyn tietoyhteiskunnan palveluun, joka vahingoittaa i alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista tai joka vakavalla tavalla saattaa vaarantaa kyseisten tavoitteiden saavuttamisen;

- iii) ovat oikeassa suhteessa näihin tavoitteisiin;
- b) jäsenvaltio on ennen kyseisten toimenpiteiden toteuttamista:
  - pyytänyt 1 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltiota toteuttamaan toimenpiteitä, eikä viimeksi mainittu ole niitä toteuttanut tai ne eivät ole olleet riittäviä, ja
  - ilmoittanut komissiolle ja 1 kohdassa tarkoitettulle jäsenvaltiolle aikomuksestaan toteuttaa tällaisia toimenpiteitä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tuomioistuimessa tapahtuvaan käsittelyyn eikä rikostutkintaan liittyviin toimenpiteisiin.

5. Jäsenvaltiot voivat kiireellisissä tapauksissa poiketa 4 kohdan b alakohdassa asetetuista edellytyksistä. Tässä tapauksessa toimenpiteistä on ilmoitettava mahdollisimman pian komissiolle ja 1 kohdassa tarkoitettulle jäsenvaltiolle mainiten samalla syyt, joiden perusteella jäsenvaltio katsoo, että kyseessä on kiireellinen tapaus.

6. Rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuutta jatkaa kyseisten toimenpiteiden toteuttamista komissio tutkii mahdollisimman pian, ovatko ilmoitetut toimenpiteet yhteensopivia yhteisön oikeuden kanssa. Jos komissio päätyy siihen lopputulokseen, että toimenpide on ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa, sen on pyydettävä, että kyseinen jäsenvaltio pidättyy toteuttamasta suunniteltuja toimenpiteitä tai lopettaa niiden toteuttamisen pikaisesti.

II LUKU PERIAATTEET

1 jakso: Sijoittautumista ja tietojen antamista koskevat vaatimukset

4 artikla

Ennakkoluvan vaatimisen kieltäminen

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, ettei tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan toiminnan aloittamisen tai jatkamisen edellytykseksi voida asettaa ennakkolupaa tai vaikutukseltaan vastaavaa vaatimusta.

2. Edellä 1 kohta ei rajoita niiden lupajärjestelmien soveltamista, jotka eivät koske erityisesti ja yksinomaan tietoyhteiskunnan palveluja tai joita telepalvelualan yleisten valtuutusten ja yksittäisten toimilupien yhteisistä puitteista 10 päivänä huhtikuuta 1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/13/EY(28) koskee.

5 artikla

Toimitettavat yleiset tiedot

1. Muiden yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja huolehtii siitä, että palvelun vastaanottajat ja toimivaltaiset viranomaiset saavat helposti, välittömästi ja pysyvästi ainakin seuraavat tiedot:

- a) palvelun tarjoajan nimi;
- b) se maantieteellinen osoite, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut;
- c) palvelun tarjoajan yhteystiedot, mukaan lukien sähköpostiosoite, jotka mahdollistavat nopean yhteydenoton sekä suoran ja tehokkaan viestinnän tämän kanssa;
- d) jos palvelun tarjoaja on merkitty kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin, se rekisteri, johon palvelun tarjoaja on merkitty, ja palvelun tarjoajan rekisterinumero tai muu vastaava tunniste kyseisessä rekisterissä;
- e) jos toiminta on lupajärjestelmän alaista, asianomaisen valvontaviranomaisen yhteystiedot;
- f) säänneltyjen ammattien osalta:
  - ammattialajärjestö tai vastaava elin, johon palvelun tarjoaja kuuluu,
  - ammattiarvo sekä jäsenvaltio, jossa se on myönnetty,
  - viittaus sijoittautumisjäsenvaltiossa sovellettaviin ammatillisiin sääntöihin sekä tieto siitä, mistä ne saa käyttöönsä;
- g) jos palvelun tarjoaja harjoittaa arvonlisäveron alaista toimintaa, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/388/ETY(29) 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnusnumero.

2. Yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on huolehdittava ainakin siitä, että kun tietoyhteiskunnan palvelujen hinnat ilmoitetaan, tämä tapahtuu selkeästi ja yksiselitteisesti ja erityisesti siten, että hinnoista käy ilmi, sisältyvätkö niihin vero ja toimituskulut.

2 jakso: Kaupallinen viestintä

6 artikla

Toimitettavat tiedot

Muiden yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaupallisessa viestinnässä, joka muodostaa osittain tai kokonaan tietoyhteiskunnan palvelun, noudatetaan ainakin seuraavia edellytyksiä:

- a) kaupallisen viestinnän on oltava selvästi tunnistettavissa sellaiseksi;
- b) luonnollisen tai oikeushenkilön, jonka lukuun kaupallinen viestintä toteutetaan, on oltava selvästi tunnistettavissa;
- c) jos myyninedistämistarjoukset, kuten alennukset, ostohyvitykset ja kylkiäiset, sallitaan siinä jäsenvaltiossa, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut, ne on voitava selvästi tunnistaa sellaisiksi, niiden saamista koskevien ehtojen on oltava helposti saatavilla, ja ehdot on esitettävä selkeästi ja yksiselitteisesti;
- d) jos myyninedistämiseen liittyvät kilpailut ja pelit sallitaan siinä jäsenvaltiossa, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut, ne on voitava selvästi tunnistaa sellaisiksi, niihin osallistumisen ehtojen on oltava helposti saatavilla, ja ehdot on esitettävä selkeästi ja yksiselitteisesti.

7 artikla

Ei-toivottu kaupallinen viestintä

1. Yhteisön oikeudessa asetettujen muiden vaatimusten lisäksi on jäsenvaltioiden, jotka sallivat ei-toivotun kaupallisen viestinnän sähköpostitse, huolehdittava siitä, että tällainen niiden alueelle sijoittautuneen palvelujen tarjoajan harjoittama kaupallinen viestintä voidaan selvästi ja yksiselitteisesti tunnistaa sellaiseksi heti sitä vastaanotettaessa.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ei-toivottua kaupallista viestintää sähköpostitse harjoittavat palvelun tarjoajat käyttävät säännöllisesti ja myös noudattavat rekistereitä, joihin luonnolliset henkilöt, jotka eivät halua tällaista kaupallista viestintää, voivat kirjoittautua, tämän kuitenkin rajoittamatta direktiivin 97/7/EY ja direktiivin 97/66/EY soveltamista.

8 artikla

Säännellyt ammatit

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sellaisen kaupallisen viestinnän käyttö, joka osittain tai kokonaan muodostaa säännellyn ammatin harjoittajan tarjoaman tietoyhteiskunnan palvelun, sallitaan sillä edellytyksellä, että noudatetaan ammatillisia normeja, jotka koskevat erityisesti ammatin riippumattomuutta ja arvokkuutta, ammattikunniata, ammattisalaisuutta sekä vilpittömyyttä asiakkaita ja muita samaa ammattia harjoittavia kohtaan.

2. Jäsenvaltiot ja komissio kannustavat ammattialayhdistyksiä ja järjestöjä laatimaan yhteisön tason käytännesääntöjä, joilla tarkennetaan, minkä tyyppisiä tietoja voidaan 1 kohdassa tarkoitettujen normien mukaisesti antaa kaupallista viestintää varten, tämän kuitenkin rajoittamatta ammatillisten yhdistysten ja järjestöjen itsenäisyyttä.

3. Laatiessaan ehdotuksia yhteisön aloitteiksi, jotka saattavat olla tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta, komissio ottaa asianmukaisesti huomioon yhteisön tasolla sovellettavat käytännesäännöt ja toimii tiiviissä yhteistyössä asianmukaisten ammattialayhdistysten ja -järjestöjen kanssa.

4. Tätä direktiiviä sovelletaan niiden yhteisön direktiivien ohella, jotka koskevat säännelyihin ammatteihin ryhtymistä ja niiden harjoittamista.

3 jakso: Sähköisessä muodossa tehtävät sopimukset

9 artikla

Sopimusten käsittely

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden oikeusjärjestelmässä annetaan mahdollisuus sopimusten tekemiseen sähköisessä muodossa. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, ettei sopimuksentekomenettelyyn sovellettavilla oikeudellisilla vaatimuksilla aseteta esteitä sähköisessä muodossa tehtävien sopimusten käytölle ja etteivät ne johda siihen, että tällaisilta sopimuksilta puuttuisivat oikeusvaikutukset ja ne olisivat pätemättömiä sillä perusteella, että ne on tehty sähköisessä muodossa.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että seuraaviin sopimustyypeihin tai joihinkin niistä ei sovelleta 1 kohtaa:

- a) sopimukset, joilla luodaan tai siirretään oikeuksia kiinteään omaisuuteen, vuokraoikeuksia lukuun ottamatta;
- b) sopimukset, jotka lain mukaan edellyttävät tuomioistuimen, viranomaisten tai julkista valtaa käyttävien ammatinharjoittajien myötävaikutusta;
- c) luonnollisten henkilöiden muutoin kuin elinkeino- tai ammattitoiminnassa myöntämät henkilö- ja esinevakuussopimukset;
- d) perhe- tai jäämistöoikeudelliset sopimukset.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne 2 kohdassa tarkoitetut sopimustyypit, joihin ne eivät sovelleta 1 kohdan säännöksiä. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle joka viides vuosi kertomus 2 kohdan soveltamisesta perustellen, miksi niiden mielestä on tarpeen olla edelleen soveltamatta 1 kohdan säännöksiä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun sopimustyyppiin.

10 artikla

Toimitettavat tiedot

1. Muiden yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja antaa ainakin seuraavat tiedot selvästi, ymmärrettävästi ja yksiselitteisesti sekä ennen kuin palvelun vastaanottaja tekee tilauksen, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet:

- a) sopimuksen teon tekniset vaiheet;
- b) rekisteröikö palvelun tarjoaja tehdyn sopimuksen ja onko se saatavilla;
- c) tekniset keinot, joilla voidaan tunnistaa ja korjata syöttövirheet ennen tilauksen tekemistä;
- d) kielet, joilla sopimus voidaan tehdä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja ilmoittaa noudattamansa asiaa koskevat käytännösäännöt sekä antaa tiedon siitä, miten näihin sääntöihin voi sähköisesti tutustua, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet.

3. Palvelun vastaanottajalle tarjottavan sopimuksen sisältämät ja yleiset sopimusehdot on annettava käyttöön sellaisessa muodossa, että vastaanottaja voi tallentaa ja toisintaa ne.

4. Edellä 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta sopimukseen, jotka tehdään yksinomaan sähköpostitse tai muulla vastaavalla henkilökohtaisella viestintätavalla.

11 artikla

Tilauksen tekeminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos palvelun vastaanottaja tekee tilauksen teknisiä keinoja käyttäen, sovelletaan seuraavia periaatteita, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet:

- palvelun tarjoajan on viivyttämättä ja sähköisessä muodossa ilmoitettava vastaanottaneensa palvelun vastaanottajan tekemän tilauksen,
- tilaus ja vastaanottoilmoitus katsotaan vastaanotetuksi, kun se on sen osapuolen käytettävissä, jolle se on osoitettu.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja antaa palvelun vastaanottajalle mahdollisuuden käyttää asianmukaisia, tehokkaita ja helppokäyttöisiä teknisiä keinoja, joiden avulla vastaanottaja voi tunnistaa ja korjata syöttövirheet ennen tilauksen tekemistä, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet.

3. Edellä 1 kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa ja 2 kohtaa ei sovelleta sopimuksiin, jotka tehdään yksinomaan sähköpostitse tai muulla vastaavalla henkilökohtaisella viestintätavalla.

4 jakso: Välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuu

12 artikla

Pelkkä siirtotoiminta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tarjottava tietoyhteiskunnan palvelu muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa tai viestintäverkkoysteiden tarjoamisesta, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa siirretyistä tiedoista, edellyttäen, että palvelun tarjoaja:

- a) ei ole siirron alkuunpanija;
- b) ei valitse siirron vastaanottajaa; eikä
- c) valitse eikä muuta siirrettäviä tietoja.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut siirtoon ja yhteyden tarjoamiseen liittyvät toiminnot käsittävät siirrettyjen tietojen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen, sikäli kuin tallentamisessa on kyse yksinomaan siirron suorittamisesta viestintäverkossa eikä tallentamisen kesto ylitä siirtoon tarvittavaa kohtuullista aikaa.

3. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset.

13 artikla

Välimuistiin tallentaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa tämän tiedon sellaisen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen osalta, jonka suorittamisen ainoana tavoitteena on muille palvelun vastaanottajille niiden pyynnöstä myöhemmin tehtävän tiedonsiirron tehostaminen, edellyttäen, että:

- a) palvelun tarjoaja ei muuta tietoja;
- b) palvelun tarjoaja noudattaa tietoihin pääsyä koskevia ehtoja;
- c) palvelun tarjoaja noudattaa tiedon päivitystä koskevia sääntöjä, jotka on ilmoitettu toimialalla laajalti hyväksytyllä ja käytetyllä tavalla;
- d) palvelun tarjoaja ei puutu toimialalla laajalti hyväksytyyn ja käytetyn teknologian lailliseen käyttöön saadakseen tietoja talletetun tiedon käytöstä; ja
- e) palvelun tarjoaja toimii viipymättä tallentamansa tiedon poistamiseksi tai sen saannin estämiseksi heti, kun hän on saanut tosiasiallisesti tietoonsa sen, että tieto on poistettu sieltä, missä se alun perin oli verkossa, tai että kyseisen tiedon saanti on estetty taikka tuomioistuin tai hallintoviranomainen on määrännyt poistamaan kyseisen tiedon tai estämään sen saannin.

2. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset.

14 artikla

Säilytys ("hosting")

1. Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja ei ole vastuussa palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallennettujen tietojen osalta, edellyttäen, että:

- a) palvelun tarjoajalla ei ole tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai tiedoista eikä hänen tiedossaan vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollen ole tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai tietojen laittomuus on ilmeistä; tai

b) palvelun tarjoaja toimii viipymättä tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi heti saatuaan tiedon tällaisista seikoista.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta, kun palvelun vastaanottaja toimii palvelun tarjoajan johdon tai valvonnan alaisena.

3. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmän mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset, eikä se myöskään vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vahvistaa menettelyjä, joita sovelletaan tietojen poistamiseen tai niihin pääsyn estämiseen.

15 artikla

Yleisen valvontavelvollisuuden puuttuminen

1. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa palvelun tarjoajille 12, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettujen palvelujen toimittamisen osalta yleistä velvoitetta valvoa siirtämiään ja tallentamia tietoja eivätkä yleistä velvoitetta pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta toimintaa osoittavia tosiasioita tai olosuhteita.

2. Jäsenvaltiot voivat asettaa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajille velvoitteita ilmoittaa viipymättä toimivaltaisille viranomaisille kyseisen palvelun vastaanottajien väitetyistä toteuttamista, laittomiksi väitetyistä toimista tai antamista väitetyistä laittomista tiedoista taikka velvoitteen toimittaa toimivaltaisille viranomaisille näiden pyynnöstä tietoja, joiden avulla on mahdollista tunnistaa ne toimitetun palvelun vastaanottajat, joiden kanssa palvelun tarjoajat ovat tehneet tallentamista koskevan sopimuksen.

III LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANO

16 artikla

Käytännesäännöt

1. Jäsenvaltiot ja komissio rohkaisevat:

- a) toimialajärjestöjä sekä ammattiala- ja kuluttajajärjestöjä taikka -organisaatioita laatimaan yhteisön tason käytännesääntöjä, joiden tavoitteena on myötävaikuttaa 5-15 artiklan asianmukaiseen soveltamiseen;
- b) toimittamaan vapaaehtoisesti komissiolle kansallisen ja yhteisön tason käytännesääntöjen luonnoksia;
- c) 1 käytännesääntöjen saantia sähköisin keinoin yhteisön kielillä;
- d) toimialajärjestöjä sekä ammattiala- ja kuluttajajärjestöjä taikka -organisaatioita ilmoittamaan jäsenvaltioille ja komissiolle niiden suorittamista käytännesääntöjensä soveltamista koskevista arvioinneista ja käytännesääntöjen vaikutuksista sähköisen kaupankäynnin käytäntöihin, tottumuksiin ja tapoihin;
- e) alaikäisten ja ihmisarvon suojelua koskevien käytännesääntöjen laatimista.

2. Jäsenvaltiot ja komissio rohkaisevat kuluttajajärjestöjä tai -organisaatioita osallistumaan niiden etuihin vaikuttavien, 1 kohdan a alakohdan mukaisesti laadittujen käytännesääntöjen valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Tarvittaessa olisi kuultava näkörajoitteisia ja vammaisia edustavia järjestöjä, jotta heidän erityistarpeensa otettaisiin huomioon.

17 artikla

Tuomioistuinten ulkopuoliset riitojen ratkaisumenettelyt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei niiden lainsäädännössä estetä tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan ja vastaanottajan välisten riitojen osalta kansallisen lainsäädännön mukaisten, tuomioistuinten ulkopuolisten ratkaisumenettelyjen käyttöä myös soveltuvin sähköisin keinoin.

2. Jäsenvaltioiden on rohkaistava erityisesti kuluttajariitoja käsitteleviä, tuomioistuinten ulkopuolista riitojen ratkaisua suorittavia elimiä toimimaan siten, että asianomaisille varmistetaan riittävät menettelyä koskevat takuut.

3. Jäsenvaltioiden on rohkaistava tuomioistuinten ulkopuolisesta riitojen ratkaisusta vastaavia elimiä ilmoittamaan komissiolle tietoyhteiskunnan palveluita koskevista merkittävistä päätöksistään ja antamaan muita tietoja sähköiseen kaupankäyntiin liittyvistä käytännöistä, tavoista ja tottumuksista.

18 artikla

Oikeussuojakeinot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti käytettävissä olevat tietoyhteiskunnan palvelujen toimintoja koskevat oikeussuojakeinot mahdollistavat nopeat toimenpiteet, turvaamistoimenpiteet mukaan lukien, joilla lopetetaan väitetyt väärinkäytökset ja estetään se, ettei asianomaisten tahojen eduille koidu enempää haittaa.

2. Lisätään direktiivin 98/27/EY liitteeseen kohta seuraavasti:

"11. Tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8 päivänä kesäkuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi ('Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä') 2000/31/EY (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1)."

19 artikla

Yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että niillä on käytössään tämän direktiivin tehokasta täytäntöönpanoa varten tarvittavat riittävät valvonta- ja tutkintakeinot ja että palvelun tarjoajat ilmoittavat niille tämän direktiivin täytäntöönpanon kannalta tarpeelliset tiedot.

2. Jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä toisten jäsenvaltioiden kanssa, ja tätä tarkoitusta varten niiden on nimettävä yksi tai useampi yhteyspiste, joiden yhteystiedot niiden on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava mahdollisimman pian ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti toisen jäsenvaltion tai komission pyytämä apu tai tiedot, myös soveltuvin sähköisin keinoin.

4. Jäsenvaltioiden on perustettava yhteyspisteitä, joihin voi ottaa yhteyttä ainakin sähköisin keinoin ja joiden puoleen palvelun vastaanottajat ja palvelun tarjoajat voivat kääntyä

a) saadakseen yleisiä tietoja sopimuksia koskevista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä riitatapauksissa käytettävissä olevista valitus- ja korvausmenettelyistä, mukaan lukien kyseisten menettelyjen käyttöön liittyvät käytännön näkökohdat;

b) saadakseen sellaisten viranomaisten, järjestöjen tai organisaatioiden yhteystiedot, joilta he voivat saada lisätietoja tai käytännön apua.

5. Jäsenvaltioiden on edistettävä sitä, että komissiolle ilmoitetaan niiden alueella tehdyistä tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviä riitoja koskevista merkittävistä hallinnollisista ja tuomioistuinten päätöksistä sekä sähköiseen kaupankäyntiin liittyvistä käytännöistä, tavoista ja tottumuksista. Komissio ilmoittaa näistä päätöksistä muille jäsenvaltioille.

20 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja totutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

21 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio esittää ennen 17 päivänä heinäkuuta 2003 ja sen jälkeen joka toinen vuosi Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen, jonka liitteenä on tarvittaessa ehdotuksia direktiivin mukauttamisesta tietoyhteiskunnan palvelujen alan oikeudelliseen, tekniseen ja taloudelliseen kehitykseen ottaen huomioon erityisesti rikosten torjunnan, alaikäisten suojelun, kuluttajansuojan sekä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan.

2. Tarkasteltaessa tämän direktiivin mukauttamisen tarvetta on kertomuksessa erityisesti käsiteltävä tarvetta antaa ehdotuksia, jotka koskevat hyperlinkkien ja paikannusvälinepalvelujen tarjoajien vastuuta, ilmoitus- ja poistamismenettelyjä ("notice and take down") sekä sisällön poistamisen jälkeisen vastuun osoittamista. Kertomuksessa on myös käsiteltävä tarvetta säätää lisäedellytyksistä 12 ja 13 artiklassa säädetyille vastuusta vapauttamiselle tekniikan kehityksen mukaisesti sekä mahdollisuutta soveltaa sisämarkkinoita koskevia periaatteita sähköpostitse tapahtuvaan ei-toivottuun kaupalliseen viestintään.

22 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen 17 päivänä tammikuuta 2002. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden antamissa edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

23 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

24 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 8 päivänä kesäkuuta 2000.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

N. Fontaine

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. d'Oliveira Martins

(1) EYVL C 30, 5.2.1999, s. 4.

(2) EYVL C 169, 16.6.1999, s. 36.

(3) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 6. toukokuuta 1999 (EYVL C 279, 1.10.1999, s. 389), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 28. helmikuuta 2000 (EYVL C 128, 8.5.2000, s. 32) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 4. toukokuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

(4) EYVL L 298, 17.10.1989, s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, 30.7.1997, s. 60).

(5) EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29.

(6) EYVL L 144, 4.6.1997, s. 19.

(7) EYVL L 250, 19.9.1984, s. 17, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/55/EY (EYVL L 290, 23.10.1997, s. 18).

(8) EYVL L 42, 12.2.1987, s. 48, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/7/EY (EYVL L 101, 1.4.1998, s. 17).

(9) EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/9/EY (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22)

- (10) EYVL L 158, 23.6.1990, s. 59.
 (11) EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27.
 (12) EYVL L 228, 11.8.1992, s. 24.
 (13) EYVL L 280, 29.10.1994, s. 83.
 (14) EYVL L 166, 11.6.1998, s. 51, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 1999/44/EY (EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12).
 (15) EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 1999/34/EY (EYVL L 141, 4.6.1999, s. 20).
 (16) EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12.
 (17) EYVL L 113, 30.4.1992, s. 13.
 (18) EYVL L 213, 30.7.1998, s. 9.
 (19) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.
 (20) EYVL L 24, 30.1.1998, s. 1.
 (21) EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/48/EY (EYVL L 217, 5.8.1998, s. 18).
 (22) EYVL L 320, 28.11.1998, s. 54.
 (23) EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14.
 (24) EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.
 (25) EYVL C 23, 28.1.1999, s. 1.
 (26) EYVL L 19, 24.1.1989, s. 16.
 (27) EYVL L 209, 24.7.1992, s. 25, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 97/38/EY (EYVL L 184, 12.7.1997, s. 31).
 (28) EYVL L 117, 7.5.1997, s. 15.
 (29) EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 1999/85/EY (EYVL L 277, 28.10.1999, s. 34).

LIITE

POIKKEUKSET 3 ARTIKLAAN

Kuten 3 artiklan 3 kohdassa on säädetty, 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin aloihin:

- tekijänoikeus, lähioikeudet, direktiivissä 87/54/ETY(1) ja direktiivissä 96/9/EY(2) tarkoitetut oikeudet sekä teollisoikeudet,
- sähköisen rahan liikkeeseenlasku niiden liikkeellelaskijoiden toimesta, joihin jäsenvaltiot ovat soveltaneet jotakin direktiivin 2000/46/EY(3) 8 artiklan 1 kohdassa säädetyistä poikkeuksista,
- direktiivin 85/611/ETY(4) 44 artiklan 2 kohta,
- direktiivin 92/49/ETY(5) 30 artikla ja IV osasto, direktiivin 92/96/ETY(6) IV osasto, direktiivin 88/357/ETY(7) 7 ja 8 artikla ja direktiivin 90/619/ETY(8) 4 artikla,
- osapuolten vapaus valita sopimukseensa sovellettava lainsäädäntö,
- kuluttajasopimuksia koskevat sopimusvelvoitteet,
- sellaisten sopimusten muodollinen pätevyys, joilla luodaan tai siirretään oikeus kiinteistöön tapauksissa, joissa kyseisiin sopimuksiin sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädännön pakottavia muotovaatimuksia, jossa kiinteistö sijaitsee,
- sähköpostitse tapahtuvan ei-toivotun kaupallisen viestinnän sallittavuus.

(1) EYVL L 24, 27.1.1987, s. 36.

(2) EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20.

(3) Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

(4) EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).

(5) EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 96/26/EY.

(6) EYVL L 360, 9.12.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/26/EY.

(7) EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/49/EY.

(8) EYVL L 330, 29.11.1990, s. 50, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/96/EY.